

Aalborg Commitments Nyhedsbrev

Tredje nummer, Juli 2011

Velkommen til dette nummer af Aalborg Commitments nyhedsbrev!
Dette nummer vil beskæftige sig med følgende emner:

- * Aalborg Commitments status
- * Udvikling af bæredygtige samfund i Sydøsteuropa
- * Genève begynder at implementere bæredygtighedsmål seks måneder efter underskrivelsen af Aalborg Commitments!
- * Aalborg Commitments fremmer klimastrategi i Botkyrka
- * Bæredygtige Glasgow
- * Bæredygtig turisme & Aalborg Commitments

Aalborg Commitments opdatering

Den først maj 2011 havde 647 lokale kommuner allerede underskrevet Aalborg Commitments og mange andre havde erklæret deres hensigt om at underskrive - noget de forhåbentlig vil følge op på i løbet af 2011 - hvilket demonstrerer, at lokale kommuner over hele Europa er villige til at arbejde for en bæredygtig udvikling.

Det står fast, at behovet for at arbejde frem mod lokal bæredygtig udvikling er større end nogensinde - og jo længere vi venter, jo sværere bliver det.

Aalborg Commitments sekretariatet modtog også mange statusrapporter ("Baseline Review Reports") i løbet af 2010. Sekretariatet vil gerne sige tak til alle de lokale myndigheder, der har delt deres statusrapporter med os. De har uden tvivl været med til at inspirere andre i deres bæredygtighedsarbejde. Vi har også modtaget en del målsætningsrapporter ("Target Setting Reports"), som vi naturligvis også er taknemmelige for. Vi har dog ikke modtaget så mange, som vi havde håbet på. Ud af de i alt 647 lokale kommuner, der har underskrevet Commitments siden 2004, skulle ca. 600 have udarbejdet statusrapporter.

Til dags dato har vi dog kun modtaget 71. Og ud af de 583 lokale kommuner, der skulle have udarbejdet en målsætningsrapport, har vi kun

modtaget 10! Vær venlige at dele disse rapporter med os, da de fungerer som vigtige værktøjer, både med henblik på inspiration for andre og som tegn på fremskridt og engagement.

Vi håber, at 2011 bliver status- og målsætningsrapporternes år!

En af sidste års store begivenheder var den 6. europæiske konference om bæredygtige byer, der fandt sted i den smukke franske by Dunkerque, 19.-21. maj.

Under konferencen blev der afholdt en underskrivelsesceremoni, hvor 16 kommuner blev fejret som nye underskrivere af Aalborg Commitments. Besøg det officielle Dunkerque-websted for yderligere oplysninger om denne begivenhed.

<http://www.dunkerque2010.org/>

Det næste nyhedsbrev udkommer til efteråret. Vi tager allerede nu imod artikler til det næste nummer, så skynd jer at sende dem ind. Deadline er den 31. oktober.

- Aalborg Commitments Sekretariat

Aalborg Commitments
Sekretariat
City of Aalborg
Rantzausgade 4
DK- 9000 Aalborg
Phone +45 9931 2194
Fax: +45 9931 1950
adm-teknik@aalborg.dk
www.aalborgplus10.dk

Udvikling af bæredygtige samfund i Sydøsteuropa

af Olta Cibuko fra Det regionale miljøcenter for Central- og Østeuropa

Ambtsborgmestre erklærer sig parat til at underskrive Aalborg Commitments på konferencen i Skopje i oktober

Den 29.-30. oktober 2010, mødtes næsten 150 mennesker i Skopje, i Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, til konferencen "Udvikling af bæredygtige samfund i Sydøsteuropa" ("Crafting Sustainable Communities in South-Eastern Europe"), som blev organiseret af Det regionale miljøcenter for Central- og Østeuropa (REC).

Der var fokus på regioner i den vestlige del af Balkan, og de lande, der var inviteret til at deltage, var Albanien, Bosnien-Hercegovina, Makedonien, Kosovo (som defineret i henhold til FN's Sikkerhedsråds resolution 1244) og Serbien. Der var inviteret talere fra Finland, Ungarn, Sverige, Schweiz, USA og andre lande til begivenheden, der primært blev understøttet af det svenske internationale udviklingsagentur (SIDA) og det finske udenrigsministerium, samt modtog yderligere økonomisk støtte fra Philips.

På begge arrangementets dage blev der fokuseret på hvordan bæredygtig udvikling bedst muligt kan hjælpe regeringer i Sydøsteuropa med at overkomme de utallige globale udfordringer, der er forbundet med manglende kapacitet og infrastruktur, klimaændringer og den globale økonomiske krise. Denne strategi omfatter at finde inspiration i lokal viden og erfaring, og finde måder at involvere lokale og nationale beslutningstagere samt dele af erhvervslivet på.

På konferencens første dag blev der afholdt to tidlige plenarmøder og et sideløbende arrangement senere på dagen, som blev opdelt i fire arbejdsgrupper. Næste dag blev der vist en række præsentationer af forskellige succeshistorier fra Sydøsteuropa samt afholdt et firedelt borgmesterforum, der blev afsluttet med at invitere de deltagende borgmestre til at underskrive Aalborg Commitments.

"Denne konference er en milepæl for lokal bæredygtighed i Sydøsteuropa," udtaler Gino Van Begin, regional direktør for Europa for ICLEI (Sammenslutningen af Bæredygtige Europæiske Byer), som var en af de tre hovedtalere på Skopje Holiday Inn den 29. oktober. "Denne region er stadig meget præget af konflikten, og indbyggerne gør en enorm indsats med henblik på genopbygning og integration med andre lande og menneskene i Europa."

Fremtiden for lokalsamfund i Sydøsteuropa

Lars Wahlund, Sveriges ambassadør i Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, åbnede plenarmødet på den første dag (med titlen "Lokalsamfund i Sydøsteuropa og deres fremtid") med en påmindelse om, at Sverige i 1973 var det mest olieafhængige land i de vestlige industrilande - en kommentar, der skulle anskuelliggøre de mange muligheder for gennemførelsen af strategier for bæredygtig udvikling i Sydøsteuropa.

Underskrivelse af Aalborg Commitments. Billedet er stillet til rådighed af REC.

Ambassadør Wahlund lagde dog ikke skjul på de mange udfordringer, som regionen står over for, særligt den komplekse kulturelle situation og den meget rodfæstede, centraliserede form for politisk beslutningsproces. Ambassadøren understregede behovet for mere borgerdeltagelse i de beslutninger, som har stor betydning for borgernes liv. Et andet punkt, der blev fremlagt og gentaget ofte under konferencen, var at lokale ledere i Sydøsteuropa er nødt til at få øjnene op for de mange finansielle muligheder, der er tilgængelige for deres lokalsamfund, hvis de er villige til og har mulighed for at implementere en velfunderet og praktisk strategi for bæredygtig udvikling.

Van Begin fra ICLEI forsøgte i sin tale at præsentere disse lokalsamfund som del af den globale urbanisering og samtidig pointere, at en stor del af tiltagene for bæredygtig udvikling vil omfatte bymiljøer i de kommende år. Det anslås, at 2/3 af verdens befolkning vil bo i bymiljøer i 2050, udtalte Van Begin, og tilføjede, at dette allerede er tilfældet i Europa.

Ifølge Global Footprint Network er byer ansvarlige for 67 % af energibehovet og 70 % de samlede CO₂-emissioner på verdensplan. En af menneskehedens største miljømæssige udfordringer, forklarer Van Begin, er at forvandle bymiljøer til bæredygtige samfund, og dette vil kun være muligt med tilstrækkelig politisk vilje, offentlig opmærksomhed og miljømæssig uddannelse.

Netop uddannelse stod højt på dagsordenen i Skopje. Christine Affolter, sekretariatsleder for Environment and School Initiatives (ENSI), holdt et foredrag om uddannelses vigtige rolle i forbindelse med bæredygtig udvikling, med særlig henvisning til lokal forvaltning af vandforsyning og ressourcer, sundhedsvæsen og fødevarer, håndværk og lokal økonomi, skolevæsen samt løsninger for kommunalt affald.

I det andet plenarmøde var der fokus på fire temaer på lokalt niveau, med to talere for hvert emne. Mervi Aineslahti og Arto Vaahtokoari, begge fra Finland, diskuterede "uddannelse og kapaciteter". Maria Khovanskaya fra Det regionale miljøcenter for Central- og Østeuropa (REC) holdt et oplæg om "lokale tiltag mod klimænderinger", mens Tyrkiets Hande Gulden Ozut præsenterede det samme emne set fra en anden synsvinkel. "Lokal udvikling og infrastruktur" var temaet for et foredrag holdt af Marion Hammel fra Bodensø-regionen og John Holmberg, en svensk økonom, som tidligere har arbejdet med EU's vandinitiativ. De sidste talere, Maria Berrini fra Italien og Candice Stevens fra USA, præsenterede hver deres opfattelse af temaerne "måling af fremskridt og bekæmpelse af den økonomiske krise".

De enkelte temaer blev derefter diskuteret dybdegående i fire arbejdsgrupper, hvor deltagerne kunne vælge det emne, som interesserede dem mest. Disse frugtbare og livlige udvekslinger blev styret af Tanja Rankovic, Aynur Sule Yardim, Pekka Salminen og Slobodan Milutinovic. Hver gruppe valgte derpå en repræsentant til at præsentere resultaterne af gruppediskussionerne for konferencens andre deltagere. De vigtigste temaer var mangel på både undervisning og kapacitet hos de lokale ledere (hvilket er en væsentlig hindring for lokale initiativer vedrørende bæredygtig udvikling) samt mangel på viden om de midler, der rent faktisk står til rådighed til finansiering af projekter.

Skridt i den rigtige retning

Hen mod slutningen af arrangementet var der bred enighed om at tiden er kommet til at gribe problemerne an og begynde nye tiltag. "Udvikling af bæredygtige samfund" blev afsluttet med masser af optimisme, særligt efter præsentationen af en række "succeshistorier" fra Sydøsteuropa. En repræsentant fra FN's Udviklingsprogram (UNDP) fremhævede positive tiltag vedrørende lokale regeringer i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, mens der blev vist eksempler på planer for bæredygtig udvikling og uddannelse fra de to serbiske kommuner Kikinda og Valjevo. Som repræsentant for Philips, arrangementets sponsor fra erhvervslivet, gav viceborgmesteren for Novi Becej i Serbien en demonstration af innovative løsninger til offentlig belysning.

Det mest positive resultat af konferencen i Skopje var dog, at 16 borgmestre fra hele Sydøsteuropa erklærede sig parate til at underskrive Aalborg Commitments. Denne hensigt deler de allerede med hundredvis af lokale regeringer fra hele Europa, og man kan håbe, eller nærmere forvente, at den brede opbakning om strategier for bæredygtig udvikling i Sydøsteuropa vil bringe glæde og velstand til regionens indbyggere.

*Kontakt venligst Olta Cibuka for yderligere oplysninger:
OCibuku@rec.org*

Genève begynder at implementere bæredygtighedsmål seks måneder efter underskrivelsen af Aalborg Commitments!

af Nadine Allal, videnskabelig medarbejder, Délégation Agenda 21, Genève

Underskrivelse af Aalborg Commitments. Fra venstre mod højre: Fru Salerno (borgmester), hr. Tornare, hr. Mugny og hr. Maudet. (Foto: F. Muller)

Den 24. september 2010, omtrent 15 år efter at have underskrevet Aalborg Charter, underskrev Genève også Aalborg Commitments. Samtidig blev der indført bæredygtig udvikling i Genève gennem en statusrapport og strategisk plan for bæredygtig udvikling i Genève anno 2010 og en målsætningsrapport for 2011-2014. Byens repræsentanter besluttede at underskrive og offentliggøre begge dokumenter sideløbende for at demonstrere deres engagement over for processen.

Efter en omfattende intern rådslagning (med 50 afdelinger i den kommunale administration) og eksterne høringer (med repræsentanter fra civilsamfundet og eksperter fra alle områder, der er omfattet af de ti Aalborg Commitments), blev byens borgere præsenteret for en samlet vision for bæredygtig udvikling, en analyse af situationen og 13 specifikke mål for perioden 2011-2014. Med andre ord, resultatet af en kollektiv brainstorming.

Fra september 2010 til april 2011 arbejdede 13 projektgrupper, Agenda 21 delegationen og byens finanskontrolafdeling på højtryk for at omdanne målsætningerne (se listen nedenfor) til 13 specifikke gennemførelsesplaner, med "intelligente", konkrete og målbare resultater. Efter at byens styringsgruppe godkendte samtlige budgetter den 5. april 2011, kunne arbejdet endelig begynde!

Projekterne, der implementeres i henhold til Genève's strategiske plan, understreger ikke bare hvad byen allerede har påbegyndt, men medfører også væsentlige forbedringer og vigtige innovationer, som sammen danner grobund for skabelsen af en "bæredygtig by". Kommunen vil fortsat arbejde på at fremme forskellige former for deltagelse, og ønsker

at informere borgerne om dens arbejde på originale måder. For eksempel vil den brede offentlighed fra den 11. til den 15. maj 2011 kunne opleve hver af de 13 målsætninger på en særlig "minigolfbane for bæredygtig udvikling", lavet af lokale kunstnere. Her vil både børn og voksne have mulighed for, gennem leg, at opleve hvilke visioner deres by har for fremtiden og blive inviteret til at deltage på forskellige måder.

Byen har forpligtet sig til at evaluere fremskridtet med jævne mellemrum, og vil udarbejde situationsrapporter til kommunalrådet, Genève's indbyggere og Aalborg Commitments sekretariatet med beskrivelser af de forskellige tiltag og oplysninger om hvilke målsætninger, der er blevet opnået - eller ikke - baseret på relevante indikatorer. I forbindelse med evalueringen af hele projektet, som vil blive gennemført i 2014, vil rådgivningsprocessen blive genoptaget for at validere og revurdere målsætningerne ud fra de opnåede resultater.

Dermed kan hele processen blive forbedret løbende. Genève's fremtidige politiske ledere vil også være forpligtede til at overholde Aalborg Commitments og være del af en fortsat udvikling mod en mere bæredygtig by. Byens repræsentanter er samtidig glade for, at deres bestræbelser kan ses som del af en omfattende international kontekst, da det kan være med til at styrke bestræbelserne på lokalt plan. Genève vil bruge sit medlemskab af bynetværket, både på nationalt og internationalt plan, til at fremme Aalborg Commitments og dele erfaringer om god praksis.

Overview of the 13 targets chosen for the 2011-2014 period

1. vil udvikle en fælles vision om bæredygtig udvikling og forvaltning i samarbejde med repræsentanter fra civilsamfundet
2. vil fastlægge standarder og retningslinjer for deltagelse
3. vil rationalisere og opgradere kommunens køretøjer for at reducere graden af luftforurening i byen væsentligt
4. vil udvikle energi- og klimapolitikker med henblik på at opnå et CO2-emissionsniveau på 0 % og 100 % anvendelse af vedvarende energikilder i 2050. Energiforbruget skal halveres ved at forbedre energieffek-

- tiviteten og opgradere de kommunale bygnings energikilder. Desuden deler byen sine målsætninger med en række relevante aktører i lokalområdet
5. vil udvle et netværk af naturområder og habitater for at forbedre biodiversiteten
 6. vil indføre en indkøbsstrategi, som tager højde for kriterier vedrørende bæredygtig udvikling, og forventer, at både enkelte virksomheder og offentligt støttede organisationer vil handle i henhold til de samme principper
 7. vil begunstige bæredygtig anvendelse af byens områder
 8. træffer omfattende foranstaltninger for at reducere andelen af individuel motoriseret trafik i Genève ved at fremme "blød mobilitet", forbedre infrastrukturen og forøge anvendelsen af offentlig transport samt rationalisere antallet af parkeringsmuligheder. Man vil ligeledes forsøge at begrænse aktiviteter, som er skadelige for miljøet, livskvaliteten og sikkerheden i byen
 9. vil udvikle folkelige, præventive og demokratiske metoder med henblik på at styrke sociale netværk, som er med til at integrere udenlandske grupper
 10. vil væsentligt forøge mængden af lokale og sæsonafhængige produkter, der anvendes af byens institutioner
 11. vil forbedre mulighederne for deltidsarbejde og jobdeling i byens administration for at opretholde balancen mellem privat- og arbejdsliv.
 12. vil støtte kulturprojekter, der fremmer social samhørighed, nærhed og borgerdeltagelse
 13. vil udvikle sin internationale solidaritetspolitik ved at fremme samarbejdet med andre byer og bæredygtig udvikling samt styrke lokalforvaltningerne. Byen har forpligtet sig til at anvende 0,7 % af sit driftsbudget på dette område fra 2018.

Kontakt venligst Nadine Allal for yderligere oplysninger:
Nadine.Allal@ville-ge.ch

Aalborg Commitments fremmer klimastrategi i Botkyrka, Sverige

af Ingrid Molander, Botkyrka kommune

Botkyrkas kommune har siden midten af 90'erne arbejdet aktivt på at reducere sin medvirken til klimaændringer. Aalborg-erklæringen har været med til at gøre opmærksom på emnet over for en række vigtige beslutningstagere.

I 2009 traf kommunalrådet en række vigtige beslutninger for fremtiden, da det vedtog en klimastrategi for Botkyrka. Strategien omfatter både afhjælpning og tilpasning, og fastlægger ambitiøse mål for reducere af emissioner, der medvirker til klimaændringer.

I 2011 blev der fremlagt en rapport, der beskriver den virkning, som mere ekstreme vejrforhold kan have på bygninger, veje, vandforsyning og kloaksystemer. Den peger også på områder i kommunen, der er sårbare over for oversvømmelser og jordskred, og fremhæver mulige hedeølgers påvirkning af udsatte personer. Rapporten er blevet offentliggjort på kommunens websted, og ejerne af ejendomme i risikoområderne er blevet informeret per brev. Den er også blevet præsenteret i de lokale nyheder som et godt eksempel for andre kommuner i regionen omkring Stockholm.

Rapporten er et væsentligt bidrag til fremtidens byplanlægningsproces. Kommunalrådet pålægger byrådene at træffe konkrete foranstaltninger ud fra resultaterne i rapporten. I mange tilfælde er der brug for yderligere analyser, men emnet tilpasning er nu blevet en integreret del af beslutningsprocessen.

Kontakt Ingrid Molander for yderligere oplysninger: ingrid.molander@botkyrka.se

Bæredygtige Glasgow

af Kenneth Harris, ansvarlig for bæredygtig udvikling i Glasgows byråd

En beboer i GHA (Glasgow Housing Association) får energirådgivning. Billedet er stillet til rådighed af Glasgows byråd.

Glasgow arbejder frem mod en grønnere fremtid som toneangivende for Europa inden for miljø-mæssig, social og økonomisk bæredygtighed. "Sustainable Glasgow" er et partnerskab på tværs af sektorer om at tackle udfordringen om at udvikle byen og samtidig sikre fremtidig vækst og sundhed for alle byens indbyggere.

Gordon Matheson, formand for partnerskabet "Sustainable Glasgow" og Glasgows byråd, udtaler: "Sustainable Glasgow er et spændende projekt, der er med til at rette alle byens ressourcer mod at gøre en væsentlig forskel i kampen mod klimaændringer. Men partnerskabets arbejde vil også medføre konkrete fordele i hverdagen for byens indbyggere, særligt med henblik på energifattigdom og sundhed. Det glæder os, at så mange af vores indbyggere, lokalsamfund, virksomheder, skoler og universiteter støtter op omkring initiativet og alle gør en indsats for at sænke byens CO₂-emissioner og gøre Glasgow grønnere."

Den ambitiøse bystrategi har allerede været med til at positionere Glasgow som et nyt ekspertisecenter for produktion og forskning inden for vedvarende energi.

Der er opstået hundredvis af nye "grønne" jobs i Glasgow hos førende virksomheder i branchen, bl.a. energiselskabet Scottish and Southern Energy, Mitsubishi og Iberdrola, den spanske ejer af energiselskabet ScottishPower.

På baggrund af initiativet Sustainable Glasgow fik byen for nylig international anerkendelse, da det blev offentliggjort, at den vil blive tildelt støtte fra initiativet IBM Mere intelligente byer. Glasgow er den første by i Storbritannien, der har fået denne udmærkelse.

Støtten på op til GBP 250.000 vil give Glasgow mulighed for at trække på en række eksperter fra IBM. Byens repræsentanter har tænkt sig at bruge denne ekspertise til at hjælpe med at forbedre kortlægningen af energifattigdom i byen ved at samle data fra langt flere kilder end det tidligere har været muligt.

Energifattigdom er et vigtigt emne for Glasgow, og det anslås, at flere end 100.000 husholdninger i byen bruger mere end 10 % af deres nettoindkomst på at opvarme deres hjem – omkring 35.000 husholdninger betaler endda over 20 %.

Ved at bruge disse ressourcer på at investere i byens mest udsatte indbyggere, håber Sustainable Glasgow at kunne gøre en virkelig forskel, og både forbedre denne gruppes sundhed og livskvalitet.

Sustainable Glasgows partnere og støttegrupper over hele byen har startet hundredvis af miljøprojekter, der samarbejder om at nå målsætningen om at reducere de samlede CO₂-emissioner med 30 % inden 10 år.

Partnerskabet omfatter Glasgows byråd, University of Strathclyde, Clyde Gateway, Strathclyde Partnership for Transport, Glasgow Housing Association, Scottish Enterprise, Greater Glasgow and Clyde Health Board, IBM, BT, ScottishPower, Scottish & Southern Energy, Scottish Water, Honeywell samt City of Glasgow College.

Kontakt venligst Kenneth Harris for yderligere oplysninger: Kenneth.Harris@glasgow.gov.uk

Bæredygtig turisme & Aalborg Commitments

- erfaringer fra provinsen Rimini

af Enzo Finocchiaro, leder af Agenda 21 & arbejdsgruppen for bæredygtig udvikling i provinsen Rimini

Et økologisk bæredygtigt strandcenter med fotovoltaiske paneler. Foto © Provincia di Rimini

Resume:

På trods af de miljømæssige problemer, der er opstået i kølvandet på den til tider kaotiske udvikling på området, har turistbranchen været en af de første brancher, både på nationalt og internationalt plan, til at indføre nye politikker og strategier til indførelsen af nye modeller for bæredygtighed.

Til netop det formål har provinsen Rimini udarbejdet en vigtig undersøgelse med titlen "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme", foretaget i regionen ved hjælp af et stærkt og innovativt værktøj, nemlig retningslinjerne fra Aalborg Commitments, som her blev anvendt for første gang af en decideret destination for masseturisme.

Analysen fra "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme" har siden ligget til grund for udarbejdelsen af planen for "integreret kystzoneplanlægning". For at realisere denne nye strategi blev det besluttet at involvere både private og offentlige aktører samt lokalsamfundet på alle trin (analyse, definition af mulige scenarier, planlægning og implementering) ved anvendelsen af Aalborg Commitments, og dermed styrke processen omkring Lokal Agenda 21.

Derfor var en af de vigtigste målsætninger for provinsen Riminis politik for borgerdeltagelse at forbedre miljøresultaterne af forskellige turisttjenester, særligt i forhold til private erhvervsdrivende.

På grund af provinsen Riminis omfattende engagement for at fremme bæredygtig turisme,

både på lokalt og internationalt plan, har den italienske ledelse af Lokal Agenda 21-forummet valgt den som koordinator for arbejdsgruppen "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme".

Denne proces, der blev startet af en række lokalforvaltninger, er en grundlæggende udfordring, som vi er nødt til at tackle for at gøre strategier for bæredygtig turisme til en afgørende faktor for bæredygtig udvikling af turisttjenester.

Det kommer til at have stor betydning for fremtiden af en af den globale økonomis vigtigste sektorer, nemlig turismen, om det lykkes os at overvinde denne udfordring.

Nøgleord: (bæredygtig turisme, vurdering af turistområdernes ressourcekapacitet, integreret kystzoneplanlægning, Aalborg Commitments, Lokal Agenda 21)

Indledning

Kystmiljøet er et overgangsområde mellem hav og land.

Det er et komplekst system, og der opstår problemer både på "hav-" og på "landsiden". "Hav-siden" invaderer kysten med større og større havne og marinaer, hvorved landområder gøres "uigennemtrængelige", hvilket forhindrer effektiv vandafledning og forstyrrer de naturlige sedimentbevægelser langs kysten. "Landsiden" ekspanderer ved at overtage vådområder langs kysterne, flodmundinger og deltaer. Urbaniseringen af flodbredder kan opfattes som et endnu større problem, og belægning

af flodlejer med beton samt udretning af floder medfører ikke bare til tab af vådområder og naturlige habitater, men forringer også vandløbets "selvrensende" funktion, så mange fysiske, kemiske og biologiske processer hæmmes helt eller delvist.

For at reducere den miljømæssige, sociale og økonomiske indvirkning på kystområder med en stærk udviklet turistbranche, foreslår denne undersøgelse at gennemføre en analyse af et case study: Nemlig provinsen Rimini, der som en "destination for masseturisme" gør det muligt at tage skridtet fra Aalborg Commitments - en dybdegående "teoretisk" analyse af emnet, som simulerer de socioøkonomiske og miljømæssige indvirkninger af forskellige strategier for udvikling af turismen - til en omfattende plan for "integreret kystzoneplanlægning" (IKZP).

Materialer og metoder

Ifølge definitionen fra Verdensturismeorganisationen (WTO), henviser et turistområdes "bæreevne" til "det maksimale antal personer, der kan besøge en turistdestination på samme tid, uden at beskadige det fysiske, økonomiske og sociokulturelle miljø og dermed medføre en uacceptabel nedgang i kvaliteten af turisternes tilfredshed."

Med udgangspunkt i denne definition har Priority Actions Programme/Regional Activity Centre (PAP/RAC) fra De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP) udviklet en række metodiske retningslinjer (1) for vurdering af "bæreevnen", der kan bruges som grundlag for udarbejdelse og definition af politikker til udvikling af turisme, særligt i kystområder.

I denne metodologi foreslås det at gennemføre en analyse af alle dele af den lokale turismeutvikling, inklusive miljømæssige og urbane karakteristika af de involverede områder, typen og antallet af turistattraktioner, forholdet mellem mikro- og makropolitikker for turisme samt lokalbefolkningens, turisternes og de erhvervsdrivendes præferencer.

En sådan analyse gør det muligt at understrege (og evt. sætte tal på) karakteristika for miljø, infrastruktur og branchen som helhed, der sammen udgør "bæreevnen" af det system, der skal vurderes mht. mulige scenarier for turismeutvikling, for at fastlægge deres niveau af bæredygtighed.

Analysemetodologien, der blev udviklet til anvendelsen af Aalborg Commitments i forbindelse med destinationer for masseturisme, er yderst fleksibel og gør det muligt at fokusere på flere forskellige aspekter fra spændingsfeltet mellem turistaktiviteter og lokalområdet, med vægt på økonomiske (potentielle og mulige strategier til fremme af udviklingen af turistmarkedet), infrastrukturelle (vækstgrænser forårs-

get af mangel på overnatningsmuligheder eller andre faciliteter), sociale (hvorvidt turisternes tilstedeværelse kan forenes med den sociale samhørighed af indbyggerne) og miljømæssige (pres på naturen og forbrug af ressourcer) aspekter.

Metodologien fra "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme", der blev udviklet vha. retningslinjerne fra Aalborg Commitments, består af et system af indikatorer, som gør det muligt at udarbejde både socioøkonomiske og miljømæssige profiler for turistbranchens indvirkninger.

Med analysen kan brugerne finde frem til en række grundlæggende og kritiske aspekter. Det kan f.eks. vise sig, at bestemte sociale problemer (såsom sæsonafhængig beskæftigelse) eller miljømæssige problemer (såsom kapaciteten af rensningsanlæg) er de mest relevante faktorer i forbindelse med dynamikken omkring udviklingen af bæredygtig turisme i den pågældende region.

Aalborg Commitments' originale og innovative betydning bygger altså også på tidligere erfaringer.

Den pågældende analyse omhandler et område med en meget udviklet turistbranche, nemlig provinsen Rimini, som er yderst "mættet" både mht. jordanvendelse og pres på miljøressourcer.

Under de gældende forhold, skal de mulige scenarier for udvikling reducere presset på miljøet og indføre hensigtsmæssige offentlige politikker, frem for alt mht. natur og infrastruktur (beskyttelse og rekvalificering af områder, oprettelse af egnede transportsystemer, affaldsindsamling og -bortskaffelse osv.), men skal også fremme deltagelsen fra den private sektor (2).

For at nå fra Aalborg Commitments' "teoretiske" analyse af emnet, som simulerer de socioøkonomiske og miljømæssige indvirkninger af forskellige strategier for udvikling af turismen - til en omfattende plan for "integreret kystzoneplanlægning", blev der gennemført en undersøgelse af eksisterende politikker på de relevante forvaltningsniveauer, for at skabe et omfattende overblik over igangværende og fremtidige aktiviteter.

Resultater og diskussion

Provinsen Rimini befinder sig mellem byerne på sletten ved Po-floden, der løber langs den historiske Via Aemilia, og kystområderne ved Adriaterhavet. Den har et areal på 533,67 km², med en befolkningstæthed på 502 indbyggere pr. km², hvilket er højere end alle andre provinser i regionen Emilia-Romagna og mere end dobbelt så høj som provinsen Bologna, der

ligger på andenpladsen med en befolkningstæthed på 245 indbyggere pr. km². Kommunerne med den højeste befolkningstæthed er Cattolica og Riccione, der hver især har 2.606 og 1.966 indbyggere pr. km², og kommer efter Bologna (2.714 indbyggere pr. km²). Det er også de to tættest befolkede kommuner i hele Emilia-Romagna. Befolkningstætheden i selve Rimini ligger på 967 indbyggere pr. km² - et tal som falder for kommuner længere inde i landet (47 indbyggere pr. km²).

Der er uden tvivl brug for en urban tilgangsvinkel for at forstå denne provins, som er lille, men stadig er præget af komplekse forhold og en kompleks dynamik.

Kysturbaniseringen kan groft opdeles i to kategorier af historiske byer på den ene side og turistbyer på den anden side, som adskiller sig meget mht. deres historie og karakteristika. Det største pres på kyststrækningen stammer fra bygninger (produktionsanlæg, offentlige og private bygninger) og forskellige former for infrastruktur.

Fra 1980 til 2001 steg antallet af boliger med 30 %, selvom befolkningen kun voksede med 11 %.

I samme periode steg andelen af ubeboede boliger til 19 % af det samlede antal.

Det demografiske pres på kysten er ekstremt højt, og 75 % af befolkningen bor i de fem kystkommuner (Bellaria-Igea Marina, Misano Adriatico, Cattolica, Riccione og Rimini), med en befolkningstæthed, der toppe ved 10.000 indbyggere pr. km².

Metodologien fra "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme" for provinsen Rimini blev anvendt på et vigtigt tidspunkt i regionens udvikling, og undersøgelsen fandt frem til, at der skal gennemføres grundlæggende forandringer, hvis man ønsker at opnå et scenarie med bæredygtig udvikling.

Målsætningerne fra projektet "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme" var at udarbejde en arbejdsplan og et handlingsprogram for gennemførelsen af en langsigtet strategi for bæredygtig udvikling, med henblik på turismeudvikling for hele regionen. I denne proces ønskede repræsentanterne fra provinsen Rimini fra begyndelse at lægge vægt på indførelsen af en "fælles strategi" for udviklingen af turismen i området, med en subjektiv sammenligning af den nuværende situation, fastlæggelse af de tilgrundliggende årsager til nuværende problemer (og opnåelse af enighed herom) samt udvikling og gennemførelse af målsætninger og kriterier for "bæredygtig udvikling."

Den offentlige bevidsthed blev drivkraft for hele processen.

Provinsen Rimini deltog ikke bare i vurderingen af de sociale aspekter, men også i undersøgelsens forskellige faser, særligt i forbindelse med valget af det mest hensigtsmæssige udviklings-scenarie.

Erfaringerne fra provinsen Rimini har vist, at turisme til en vis grad er en af de aktiviteter, der med rimelighed kan tilpasses til bæredygtighedskriterier, hvilket var med i overvejelserne hos alle de ansvarlige for gennemførelsen af undersøgelsen "Aalborg Commitments & bæredygtig turisme".

Det skete ud fra den antagelse, at aktørerne i turistsektoren, før eller senere vil indse, at deres "kapital" ikke kun stammer fra investeringer og infrastruktur, men derimod også fra det naturlige og kulturelle miljø, hvis de sigter efter resultater på mellemlang og lang sigt.

Regionen Emilia-Romagna udarbejdede en specifik orienteringsplan for "integreret kystzoneplanlægning" (IKZPZ) (3), som har medført kontinuitet, sammenhold og perspektiver for de forskellige politikker, der er nødvendige for at forvalte de pågældende landområder med en helhedsorienteret strategi. Den vigtigste og mest strategiske foranstaltning var i den forbindelse planen for integreret kystzoneplanlægning, der blev godkendt af regionalregeringen i 2004, og er baseret på principperne fra "integreret kystzoneplanlægning" (IKZP) vedrørende bæredygtig forvaltning af kystområder.

Efter en indledende fase med undersøgelser og analyser, trådte planen i kraft i 2004, og er siden også blevet gennemført af provinsen Rimini. Provinsen Rimini er også medlem af udvalget for "integreret kystzoneplanlægning" (IKZP), der blev indført i Rimini d. 15. juni 2003 og består af regionalrådsmedlemmer med ansvarsområder inden for turistsektoren, borgmestrene fra de 14 kystkommuner i Emilia-Romagna samt præsidenterne for provinserne Forlì-Cesena, Ravenna, Ferrara og Rimini. Ud over at fastlægge en række strategiske mål og foranstaltninger, omfattede planen også øjeblikkelig gennemførelse af pilotprojekter, som ikke bare medfører fordele for kystmiljøet, men også forenkler formidlingen af planens formål og potentiale.

Som en del af de mange funktioner, der er blevet uddelegeret til provinserne i kraft af deres rolle som planlægningsinstanser for de pågældende områder, har disse valgt at:

- koordinere forberedelsen af kandidater til projektet, baseret på kriterierne og oplys-

ningerne, der er godkendt af IKZP-udvalget og findes i det vedhæftede dokument med retningslinjer

- godkende provinsens handlingsprogram, der kan finansieres med pågældende regionale midler, inden for udgiftsloftet, der fastlægges og godkendes af IKZP-udvalget og findes i det vedhæftede dokument med retningslinjer, samt godkende supplerende planer.

Provinsen Rimini har nu udviklet en handlingsplan, fordelt over tre år, til gennemførelsen af det regionale projekt for integreret kystzoneplanlægning.

Handlingerne

blev prioriteret på tre forskellige områder:

1.

Regenerering af sedimentstrømme i floder: Planen omfatter et projekt (med vurdering af omkostninger og fordele) til åbning af floden Concas vandreservoir i kommunen Misano Adriatico.

2.

Genoprettelse og regenerering af naturlige kystprocesser: En række tiltag, der skal gennemføres langs hele provinsens kystlinje. I det første år skal udmundingen af floden Conca regenereres med rekonstruktion af sandbanker og oprettelsen af en undervandspark til dykkerturisme.

3.

Tiltag rettet mod anvendelse af vedvarende energikilder og reducere af forurening fra en række forretningsaktiviteter langs kysten. Denne kategori omfatter "økologisk bæredygtige strandcentre" med fotovoltaiske paneler, mindre vandforbrug og affaldssortering (over 60 %). Til dags dato er der blevet bygget 20 af disse økologisk bæredygtige strandcentre. Der er ligeledes blevet finansieret fotovoltaiske anlæg til offentlige bygninger og et projekt på den tekniske skole "L. Alberti" vedrørende omstilling af bådmotorer til at anvende metan- og flydende flaskegas (LPG) som brændstof. På provinsniveau omhandles kystzoneplanlægningen i den provinsielle samordningsplan (PTCP) (4).

Samordningsplanen indfører retningslinjer fra projektet for integreret kystzoneplanlægning for det fysiske kystsystem, og implementerer specielle politikker, der skal:

- modvirke manglen på sediment, der transporteres af floder, ved at bekræfte et stop for brydning af sand og grus fra flodlejer, hvilket skal medføre en forøgelse af mængden af sediment, der transporteres i vandløb

- begrænse opførelsen af bygningskonstruktioner, der rækker ud i havet

- træffe helhedsorienterede foranstaltninger for vedligeholdelse og rekonstruktion af strande og kystlinjen samt gøre strandene bredere og hæve deres niveau

- understøtte projekter, der har til formål at beskytte strande og havområder med lavt vand uden faste strukturer mod erosion, flytte bygninger på strandcentre længere op på stranden samt genplante kystvegetation, hvis muligt også i klitområder, særligt med henblik på at skabe fri adgang til havet.

I forbindelse med projektet for "integreret kystzoneplanlægning" (IKZP) har regionen Emilia-Romagna overladt provinsen Rimini forberedelsen og gennemførelsen af flere vigtige projekter. Det valgte pilotprojekt er i den forbindelse regenereringen af udmundingen af floden Conca, som er del af et mere omfattende program for bæredygtig udvikling i regionen Emilia-Romagna. Projektet har en stor strategisk betydning og skal være med til at koordinere og integrere en række andre projekter og tiltag med dem, som allerede er blevet gennemført.

Konklusioner

De beskrevne strategier og instrumenter skridder fremad og har potentialet til at medvirke til opnå målsætningen om en mere bæredygtig form for turisme, særligt i kystområder med en meget udviklet turistbranche.

Det hidtidige arbejde på europæisk niveau for mange turistdestinationer, både inden for den offentlige og den private sektor, har medført vigtige resultater. Nu er det dog nødvendigt, at foretage et væsentligt kvalitativt spring for at kunne gå fra "god praksis" til en mere radikal ændring af det samlede økonomiske, sociale og miljømæssige system.

Væksten i turistbranchen er direkte forbundet med skabelsen af nye arbejdspladser, og det er samtidig forbundet med muligheden for at nyde godt af en uspoleret natur.

Aktørerne, som for fremtiden vil blive opfordret til at deltage i beslutningsprocesserne, er nu tvunget til at udvise mere fleksibilitet og innovative færdigheder i forbindelse med tilrettelæggelse og forvaltning af et turistprodukt, som konstant bliver mere komplekst og skrøbeligt, og består af en lang række elementer, der ikke er nemme at integrere i en strategi for bæredygtig udvikling.

Strategisk og integreret planlægning på de relevante niveauer, kombineret med anvendelsen af tekniske instrumenter til håndtering af visse problemer, kan dog give et væsentligt bidrag til en bæredygtig og afbalanceret turismeudvikling - og der er ingen tvivl om, at bæredygtighedspolitikker vil være med til at afgøre fremtiden for miljøet og adgangen til ressourcer jorden rundt.

Kontakt venligst Enzo Finocchio for yderligere oplysninger: e.finocchio@provincia.rimini.it
<mailto:finocchio@provincia.rimini.it>
Se også følgende websteder:
www.turismosostenibile.provincia.rimini.it og www.turismo-sostenibile.org

1 Se PAP/RAC (1997), *Directives pour l'évaluation de la capacité d'accueil en matière de tourisme dans les régions littorales méditerranéennes*, Centre d'Activités Régionales pour le Programme d'Actions Prioritaires, Split.

2 For eksempel hotelejeres rolle i politikker vedrørende reducere af vand- og energiforbrug samt mængden af

affald.

3 De forskellige beslutninger er omfattet af regionalregeringens resolution nr. 2794/2001 og 750/2002.

4 Den nye PTCP, godkendt af provinsrådet den 31. juli 2007, er en opdatering af den eksisterende provinsielle samordningsplan, godkendt af regionen Emilia-Romagna ved regionalregeringens resolution nr. 656 af 11.5.1999, og som opdateret ved en ændring, godkendt af regionen Emilia-Romagna ved regionalregeringens resolution nr. 2377 af 12.11.2001.